

ALLMÄNHETEN OM RÄTTSDATABASER – JUNI 2025

Kontakt: Sofia Fritze, Gunnar Axén
Kontakt på Novus: Annelie Önnérud
Datum: 23 juni 2025

BAKGRUND OCH GENOMFÖRANDE

BAKGRUND

Undersökningen har genomförts av Novus på uppdrag av Verifiera. Syftet med undersökningen är att undersöka opinionen kring rättsdatabaser. Detta är andra omgången undersökningen genomförs, den förra genomfördes januari 2025.

RESULTAT

Resultaten levereras i en diagramrapport. Markerade signifikanta skillnader i rapporten (kön, ålder, utbildning och region) är i jämförelse mot totalen. *En signifikant skillnad innebär att ett värde i en undergrupp, t.ex. kön, avviker från totalvärdet i så stor utsträckning att det inte kan ses som slumpmässigt.*

Resultatet är efterstratifierat, dvs. i efterhand viktat mot kända populationstal i syfte att korrigera eventuella skevheter i stickprovet jämfört med målpopulationen.

GENOMFÖRANDE

Antal genomförda intervjuer: 1027

Fältperiod 12- 18 juni 2025

Undersökningen är genomförd via webb-intervjuer i Novus slumpmässigt rekryterade Sverigepanel, vilket garanterar representativa resultat. Detta innebär att resultaten är generaliserbara till den aktuella målpopulationen.

MÅLGRUPP

Allmänheten

Ålder:
18-84 år

FELMARGINAL

Felmarginalen är ett mått på osäkerheten i en skattning av en parameter. Felmarginalens storlek beror på andelen som svarar samt antalet intervjuer som har genomförts. Nedan ses exempel på felmarginaler vid olika utfall i undersökningen:

Vid 1 000 intervjuer:

Vid utfall 20/80: +/- 2,5%

Vid utfall 50/50: +/- 3,1%

KORT SAMMANFATTNING

- Andelen som anser att det är bra att allmänheten kan ta del av offentliga handlingar har sjunkit signifikant jämfört med januari 2025 – från 90 procent till 84 procent.
- Tre av tio (31%) har någon gång sökt efter domar i en rättsdatabas. Varannan (51%) som någon gång sökt efter domar i en rättsdatabas har gjort det någon gång under senaste året. Ungefär var femte (22%) har sökt i en rättsdatabas tio gånger eller mer under det senaste året. Bland de som någon gång sökt i en rättsdatabas har var tredje (32%) sökt för att få insyn i hur rättsväsendet fungerar. Inga signifikanta skillnader jämfört med januari för några av dessa resultat.
- Nära sex av tio (59%) är generellt positiva till rättsdatabaser – andelen som är mycket positiva har ökat signifikant jämfört med januari, från 21 procent till 25 procent. Nära två av tre (65%) vill inte förbjuda rättsdatabaser, endast en liten andel (5%) vill förbjuda – inga signifikanta skillnader jämfört med januari.
- Över hälften (53%) kan tänka sig att göra en bakgrunds kontroll av ett företag man tänkt anlita – bakgrunds kontroll av skol- och förskolepersonal har ökat jämfört med januarimätningen, från 36 procent till 41 procent.
- Nära var fjärde (23%) anser absolut att det är klokt att göra en bakgrunds kontroll av den man dejtar – inga signifikanta skillnader jämfört med januari.

Nya frågor juni:

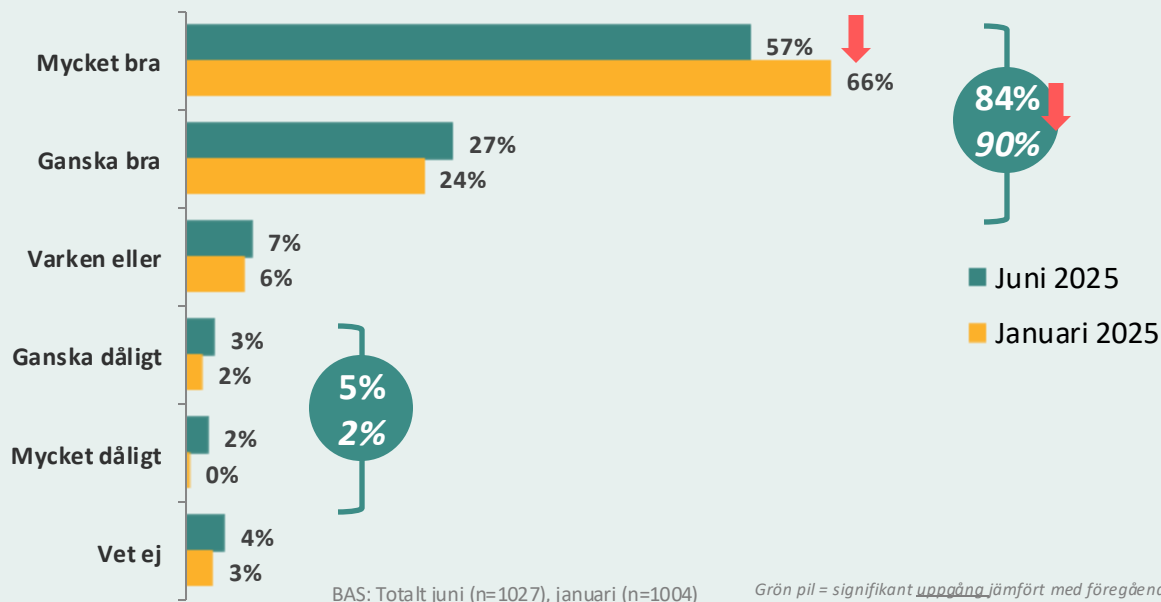
- Nio av tio (91%) tycker att arbetsgivare bör göra bakgrunds kontroller för roller med särskilt ansvar.
- Sex av tio (60%) tror att tillgång till rättslig information via rättsdatabaser kan bidra till att förebygga brott.
- En majoritet (71%) har inte avstått från att anlita någon för att de varit osäker på deras bakgrund, 15 procent uppger att de har avstått.

RESULTAT

Andelen som anser att det är bra att allmänheten kan ta del av offentliga handlingar har sjunkit signifikant jämfört med januari 2025

FRÅGA: Anser du att det är bra eller dåligt att allmänheten kan ha insyn i den offentliga verksamheten genom att bland annat kunna ta del av allmänna (offentliga) handlingar på ett enkelt sätt?

Grön pil = signifikant uppgång jämfört med föregående mätning
Rosa pil = signifikant nergång jämfört med föregående mätning

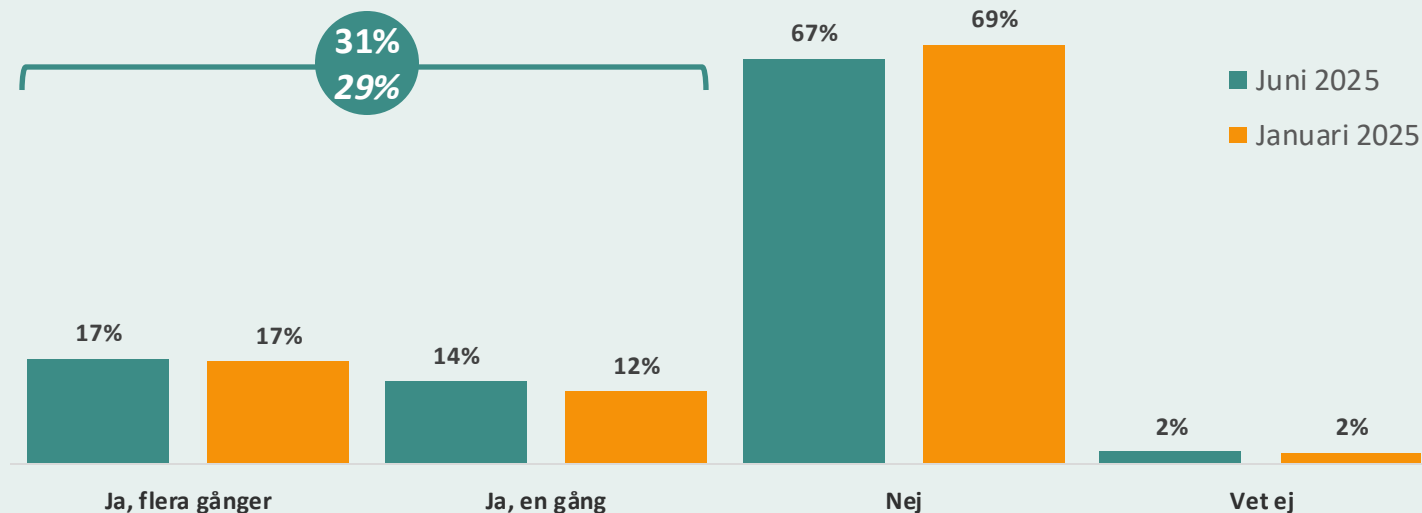
Signifikanta skillnader mot totalen.
Följande undergrupper svarar i högre grad:

Mycket + ganska bra (84%)

- Kvinna - 18-34 år (92%)
- Kvinna - 35-49 år (93%)
- Högsta avslutade utbildning - Universitet (91%)

Tre av tio har någon gång sökt efter domar i en rättsdatabas – inga signifikanta skillnader jämfört med januari

FRÅGA: En rättsdatabas är en digital samling av lagar, domar och juridiska dokument. Den används för att snabbt hitta och förstå rättsliga regler och domstolsbeslut. Tänk på det som ett digitalt bibliotek för juridisk information, där du kan söka efter lagar och rättsfall. Har du någon gång sökt efter domar i en rättsdatabas?

BAS: Totalt juni (n=1027), januari (n=1004)

Signifikanta skillnader mot totalen. Följande undergrupper svarar i högre grad:

Ja, flera gånger (17%)

- Ålder - 18-34 år (27%)
- Ålder - 35-49 år (23%)
- Kvinna - 18-34 år (30%)
- Kvinna - 35-49 år (29%)
- Sysselsättning - Tjänsteman (25%)

Ja, en gång (14%)

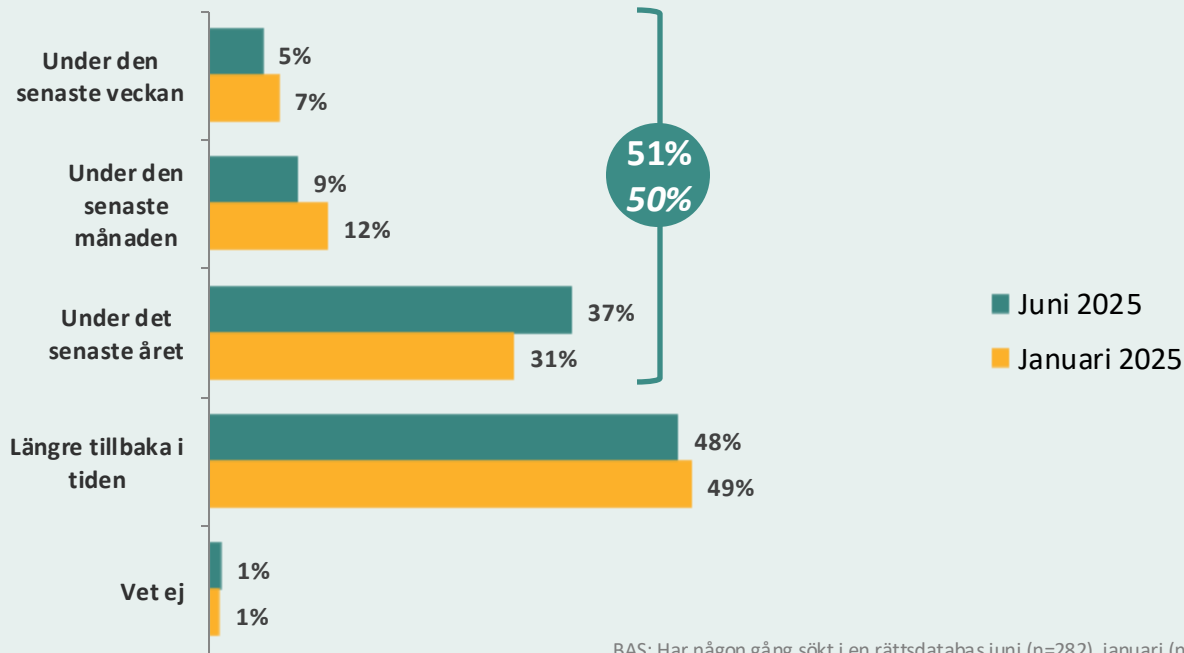
- Ålder - 18-34 år (21%)
- Man - 35-49 år (23%)
- Kvinna - 18-34 år (22%)
- Bor i Södra Sverige (21%)

Nej (67%)

- Ålder - 50-64 år (79%)
- Ålder - 65-84 år (86%)
- Man - 50-64 år (78%)
- Man - 65-84 år (85%)
- Kvinna - 50-64 år (79%)
- Kvinna - 65-84 år (86%)
- Sysselsättning - Pensionär (85%)
- Civilstånd - Gift/partnerskap (74%)

Varannan som någon gång sökt efter domar i en rättsdatabas har gjort det någon gång under det senaste året

FRÅGA: När sökte du senast efter domar i en rättsdatabas?

BAS: Har någon gång sökt i en rättsdatabas juni (n=282), januari (n=266)

Signifikanta skillnader mot totalen.

Följande undergrupper svarar i högre grad:

Under den senaste månaden (9%)

- Bor i större städer och kommuner nära större stad (15%)

Under det senaste året (37%)

- Kön - Kvinna (47%)

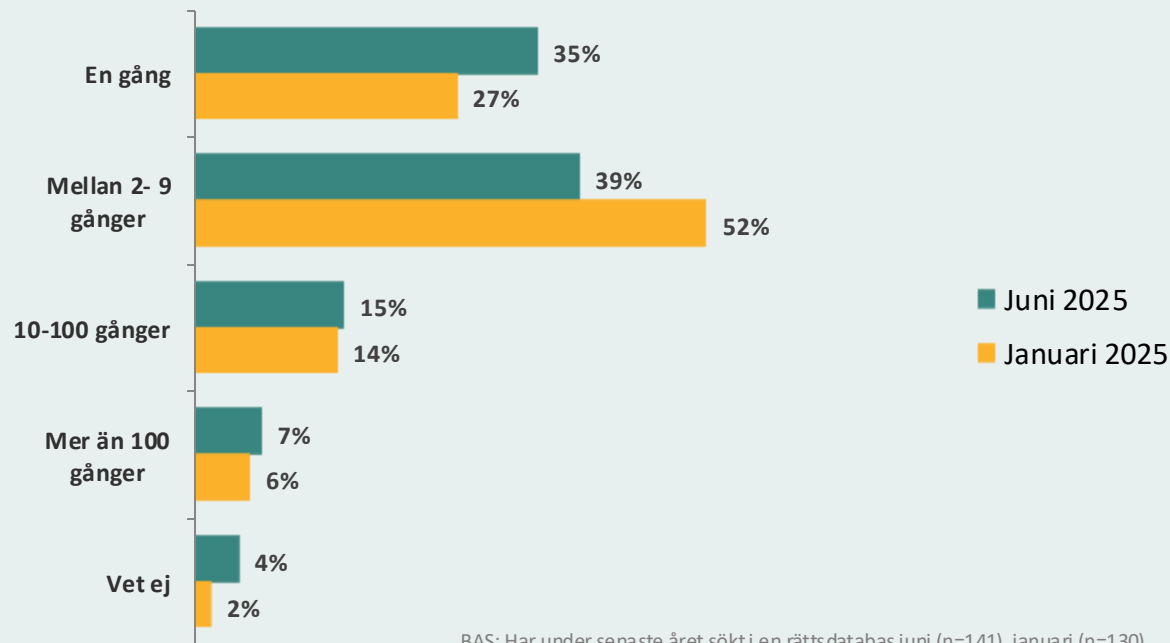
Längre tillbaka i tiden (48%)

- Kön - Man (56%)
- Finns ej hemmaboende barn i hushållet (53%)

Ungefär var femte har sökt i en rättsdatabas tio gånger eller mer under det senaste året

– inga signifikanta skillnader jämfört med januari

FRÅGA: Hur många gånger har du sökt i en rättsdatabas under det senaste året?

BAS: Har under senaste året sökt i en rättsdatabas juni (n=141), januari (n=130)

Inga signifikanta skillnader mot totalen.

Var tredje har sökt i en rättsdatabas för att få insyn i hur rättsväsendet fungerar

– inga signifikanta skillnader jämfört med januari

FRÅGA: Vad av följande är den orsaken till att du sökt/söker i en rättsdatabas?
Flera svar möjliga

Signifikanta skillnader mot totalen. Följande undergrupper svarar i högre grad:

För att få kunskap om hur domstolar dömer och insyn i hur rättsväsendet fungerar (32%)

- Kön - Kvinna (40%)
- Bor i större städer och kommuner nära större stad (40%)

För att göra bakgrundskontroll av en person jag dejtar/tänker dejta (8%)

- Ålder - 18-34 år (14%)

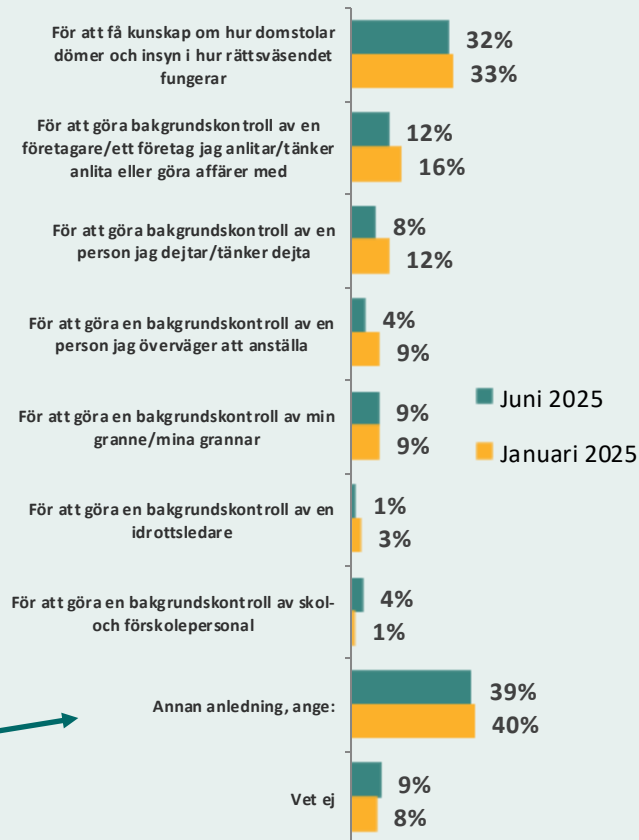
För att göra en bakgrundskontroll av en person jag överväger att anställa (4%)

- Anställd i privat sektor (10%)

Exempel på annan anledning:

(För samtliga svar se bifogad listning av öppna svar)

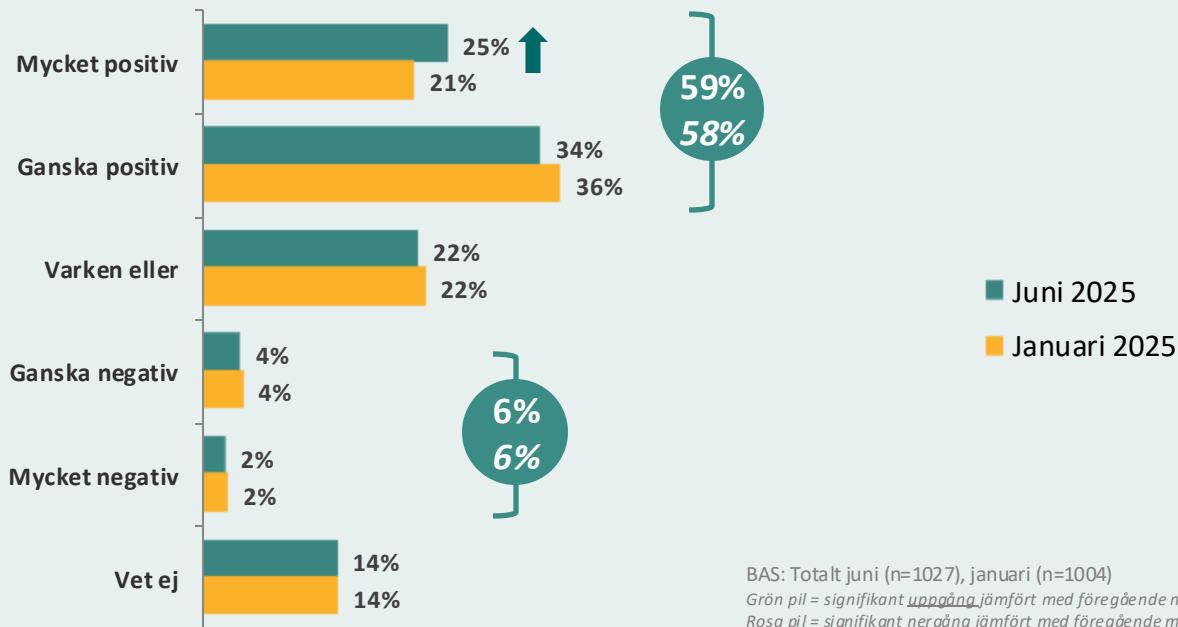
- Är jurist, så en del av arbetet att leta upp domar
- Studie i arbetsrätt
- Nyfiken
- Journalistisk verksamhet
- För att kolla upp personer av olika anledningar

BAS: Har någon gång sökt i en rättsdatabas juni (n=282), januari (n=266)

Nära sex av tio är generellt positiva till rättsdatabaser – andelen som är mycket positiva har ökat signifikant jämfört med januari

FRÅGA: Vilken är din allmänna inställning till rättsdatabaser?

BAS: Totalt juni (n=1027), januari (n=1004)

Grön pil = signifikant uppgång jämfört med föregående mätning

Rosa pil = signifikant nergång jämfört med föregående mätning

Signifikanta skillnader mot totalen.

Följande undergrupper svarar i högre grad:

Mycket + ganska positiv (59%)

- Ålder - 18-34 år (74%)
- Kvinna - 18-34 år (76%)

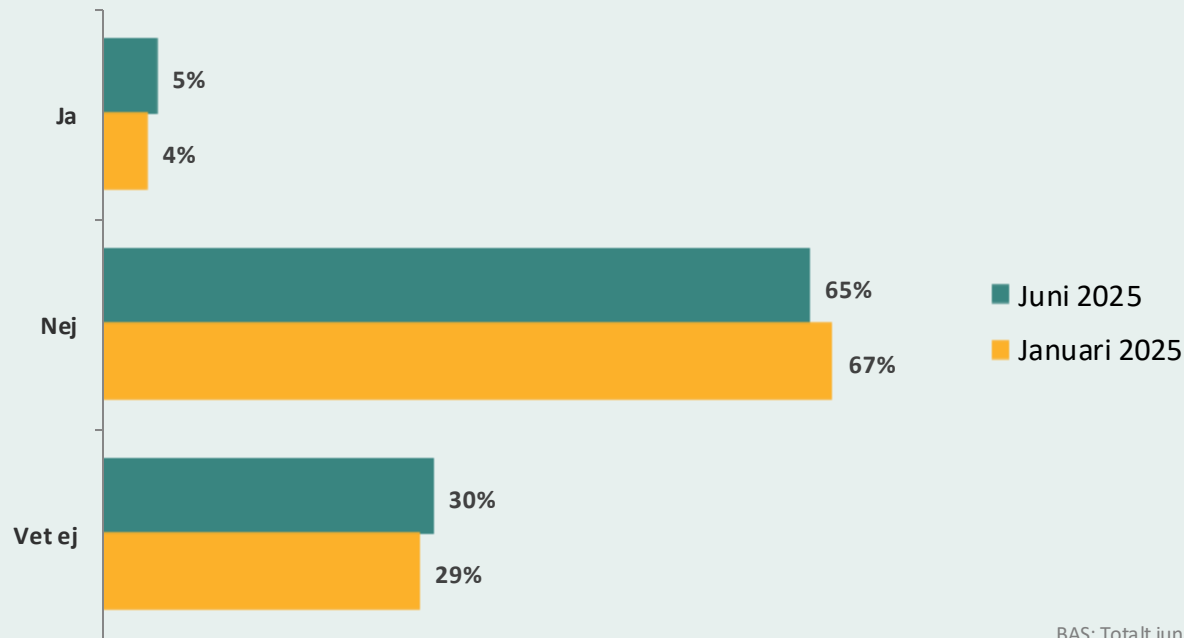
Ganska + mycket negativ (6%)

- Man - 35-49 år (16%)

Nära två av tre vill inte förbjuda rättsdatabaser, endast en liten andel vill förbjuda

– inga signifikanta skillnader jämfört med januari

FRÅGA: Anser du att rättsdatabaser bör förbjudas?

BAS: Totalt juni (n=1027), januari (n=1004)

Signifikanta skillnader mot totalen. Följande undergrupper svarar i högre grad:

Ja (5%)

- Man - 35-49 år (14%)

Nej (65%)

- Ålder - 18-34 år (75%)
- Kvinna - 18-34 år (79%)

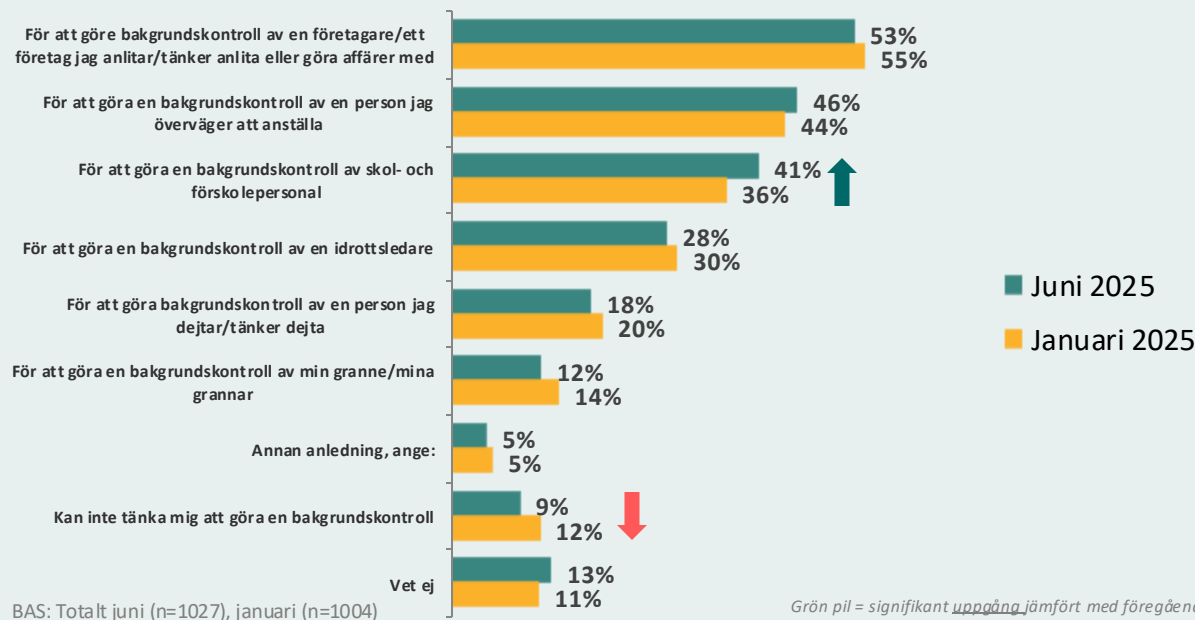
Vet ej (30%)

- Kvinna - 35-49 år (38%)
- Kvinna - 65-84 år (39%)

Över hälften kan tänka sig att göra en bakgrundskontroll av ett företag man tänkt anlita

– bakgrundskontroll av skol- och förskolepersonal har ökat jämfört med januarimätningen

FRÅGA: Om du skulle kunna tänka dig att göra en bakgrundskontroll med hjälp av en rättsdatabas, för vilka ändamål skulle det kunna vara? *Flera svar möjliga*

BAS: Totalt juni (n=1027), januari (n=1004)

Grön pil = signifikant öppning jämfört med föregående mätning
Rosa pil = signifikant nergång jämfört med föregående mätning

Signifikanta skillnader mot totalen.

Följande undergrupper svarar i högre grad:

För att göra bakgrundskontroll av en företagare/ett företag jag anlitar/tänker anlita eller göra affärer med (53%)

- Ålder - 35-49 år (61%)
- Man - 50-64 år (62%)
- Sysselsättning - Tjänsteman (62%)
- Finns hemmaboende barn i hushållet (60%)
- Anställd i privat sektor (62%)
- Hushållsinkomst - 800k- (65%)
- Bor i storstäder och storstadsnära kommuner (62%)
- Bor i Stockholm (66%)

För att göra en bakgrundskontroll av en person jag överväger att anställa (46%)

- Ålder - 18-34 år (55%)
- Ålder - 35-49 år (52%)
- Kvinna - 18-34 år (59%)
- Sysselsättning - Tjänsteman (54%)
- Finns hemmaboende barn i hushållet (57%)
- Anställd i privat sektor (52%)
- Hushållsinkomst - 800k- (57%)
- Bor i Stockholm (52%)

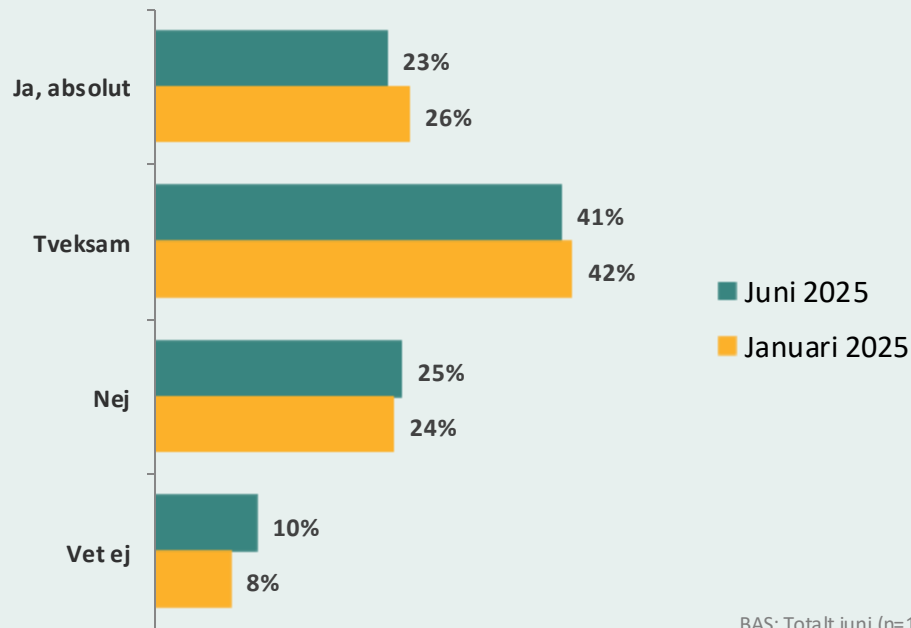
För att göra en bakgrundskontroll av skol- och förskolepersonal (41%)

- Kön - Kvinna (46%)
- Ålder - 18-34 år (49%)
- Ålder - 35-49 år (49%)
- Kvinna - 18-34 år (59%)
- Kvinna - 35-49 år (51%)
- Anställd i privat sektor (46%)
- Bor i Östra Sverige (50%)

Nära var fjärde anser absolut att det är klokt att göra en bakgrundskontroll av den man dejtar

– inga signifikanta skillnader jämfört med januari

FRÅGA: Anser du att det är klokt att man gör en bakgrundskontroll av den man dejtar eller tänker dejta?

BAS: Totalt juni (n=1027), januari (n=1004)

Signifikanta skillnader mot totalen.

Följande undergrupper svarar i högre grad:

Ja, absolut (23%)

- Ålder - 18-34 år (37%)
- Kvinna - 18-34 år (46%)
- Kvinna - 35-49 år (31%)
- Sysselsättning - Arbetare (29%)
- Finns hemmaboende barn i hushållet (30%)

Tveksam (41%)

- Ålder - 65-84 år (47%)
- Sysselsättning - Pensionär (48%)
- Hushållsinkomst - <299k (51%)

Nej (25%)

- Ålder - 65-84 år (30%)
- Man - 50-64 år (33%)
- Man - 65-84 år (34%)
- Sysselsättning - Pensionär (31%)

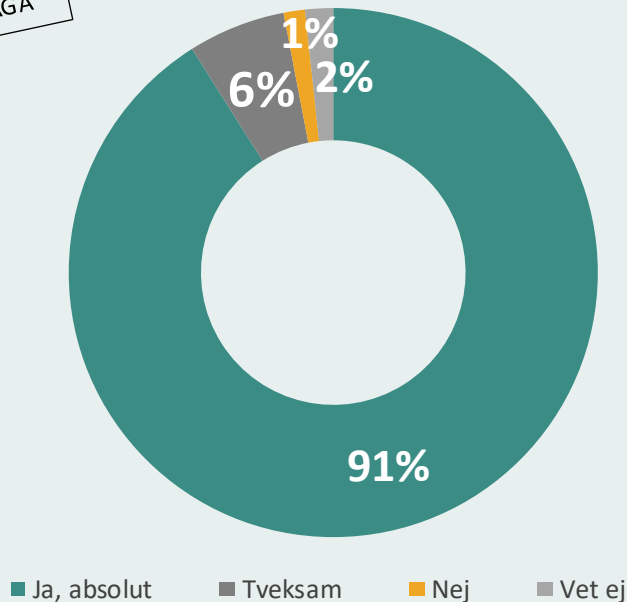
Vet ej (10%)

- Kvinna - 35-49 år (15%)
- Bor i Östra Sverige (19%)

Nio av tio tycker att arbetsgivare bör göra bakgrundskontroller för roller med särskilt ansvar

FRÅGA : Tycker du att arbetsgivare bör göra bakgrundskontroller innan de anställer personal i roller med särskilt ansvar (ex. ekonomi, barn, säkerhet)?

NY FRÅGA

BAS: Totalt juni (n=1027)

Signifikanta skillnader mot totalen.

Följande undergrupper svarar i högre grad:

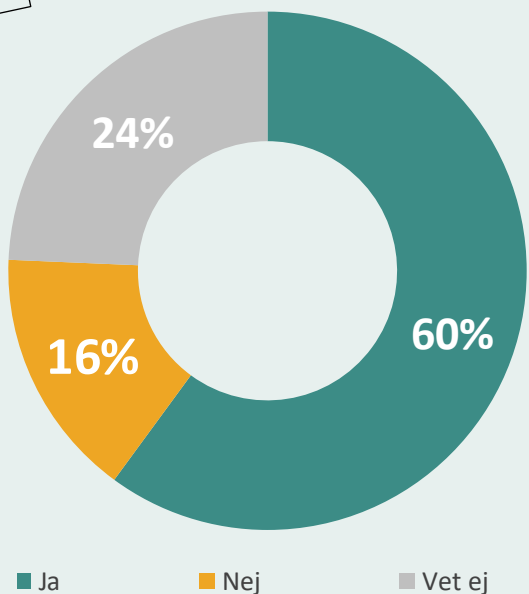
Tveksam (6%)

- Man - 35-49 år (15%)

Sex av tio tror att tillgång till rättslig information via rättsdatabaser kan bidra till att förebygga brott

FRÅGA: Tror du att tillgång till rättslig information via rättsdatabaser kan bidra till att förebygga brott?

NY FRÅGA

Signifikanta skillnader mot totalen.

Följande undergrupper svarar i högre grad:

Ja (60%)

- Ålder - 65-84 år (68%)
- Man - 50-64 år (69%)
- Man - 65-84 år (69%)
- Högsta avslutade utbildning - Gymnasium eller lägre (66%)
- Sysselsättning - Pensionär (66%)
- Hushållsinkomst - 800k- (67%)

Nej (16%)

- Ålder - 35-49 år (21%)
- Man - 35-49 år (23%)

Vet ej (24%)

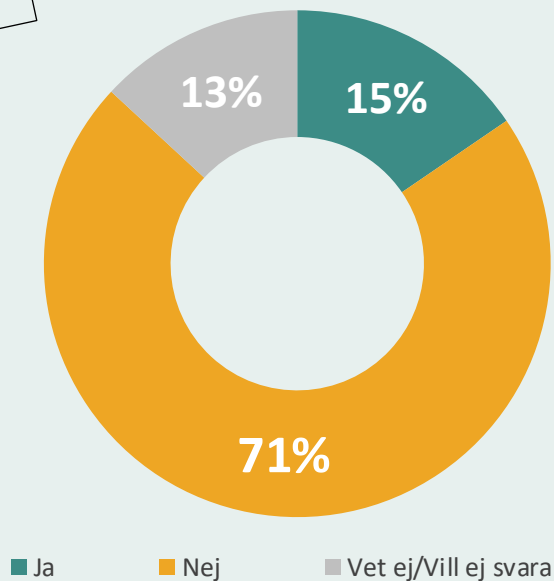
- Ålder - 18-34 år (30%)
- Anställd i offentlig sektor (32%)

BAS: Totalt juni (n=1027)

En majoritet har inte avstått från att anlita någon för att de varit osäker på deras bakgrund

FRÅGA: Har du någon gång avstått från att anlita någon (t.ex. hantverkare, barnvakt eller konsult) för att du varit osäker på deras bakgrund?

NY FRÅGA

Signifikanta skillnader mot totalen.

Följande undergrupper svarar i högre grad:

Ja (15%)

- Ålder - 50-64 år (21%)
- Man - 50-64 år (23%)
- Man - 65-84 år (22%)
- Sysselsättning - Tjänsteman (23%)
- Anställd i privat sektor (21%)
- Civilstånd - Gift/partnerskap (21%)
- Hushållsinkomst - 800k- (22%)

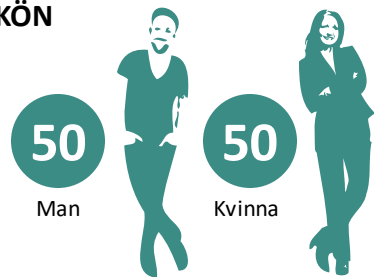
Nej (71%)

- Ålder - 18-34 år (78%)
- Kvinna - 18-34 år (81%)

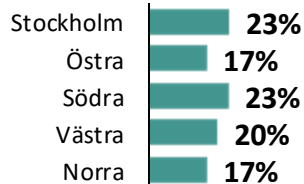
BAS: Totalt juni (n=1027)

BAKGRUND

KÖN

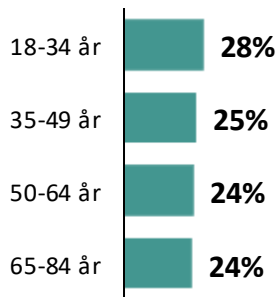
REGION

ORT

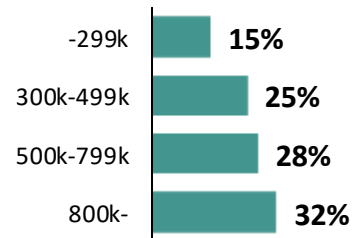
ÅLDER

UTBILDNING

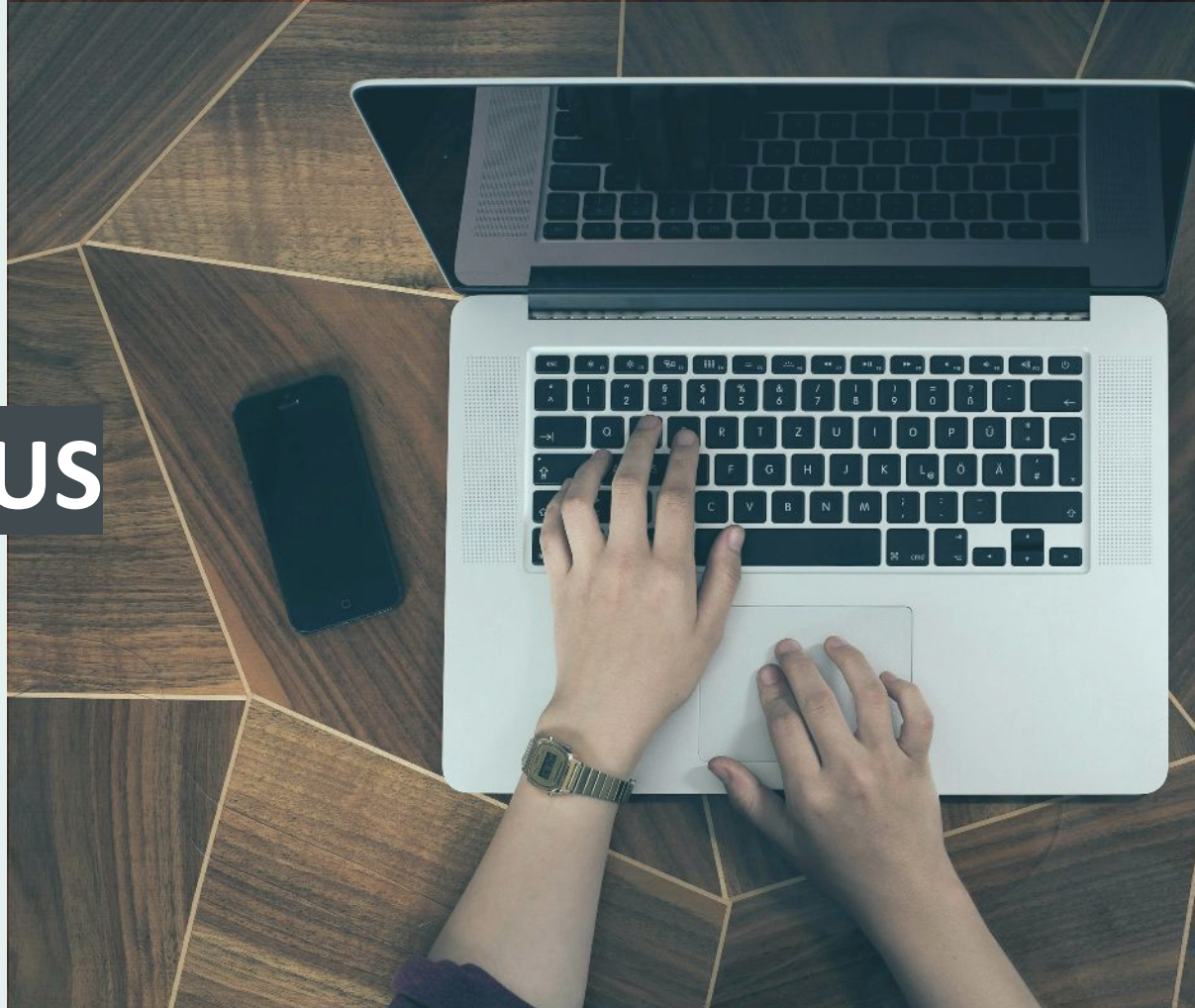

HUSHÅLLSINKOMST

BAS: Total (n=1027)

KONTAKT NOVUS

VI PÅ NOVUS ÄLSKAR FRÅGOR

Kontakter på Novus

Senior Client Advisor

Annelie Önnérud

Mobil: +46 767 24 86 42

E-post: annelie.onnerud@novus.se

Researcher

Lovisa Ekegren Scheffer

Mobil: +46 735 53 56 29

E-post: lovisa.ekegren.scheffer@novus.se

OM NOVUS UNDERSÖKNINGAR

PUBLICERINGSREGLER

Novus varumärke är en garant för att en undersökning har gått rätt till och att slutsatserna kring densamma är korrekta utifrån målet med undersökningen.

Enligt internationella branschregler (ESOMAR) är Novus som undersökningsföretag ansvariga för att våra undersökningar tolkas rätt vid första publicering.

ESOMAR²⁵
Corporate

För att säkerställa att våra undersökningar presenteras på ett korrekt sätt ber vi alltid att få se den text som skrivs med syfte att publiceras där Novus undersökningar omnämns.

Novus förbehåller sig rätten att korrigera felaktiga siffror och tolkningar som har publicerats.

Novus är via moderbolaget
Gallup Nordic Sveriges
representant för Gallup
International.

Sveavägen 59, 113 59 Stockholm

Tel +46 (0)8 128 196 00

Mail: info@novus.se

BEGREPPSFÖRKLARING

I Novus rapporter redovisar vi ofta skillnader mellan olika värden, något vi kallar för statistiskt säkerställda skillnader, statistiska signifikanser eller att något "inte är inom felmarginalen".

Konfidensgrad

Novus standard är 95% konfidensgrad, vilket innebär att det sanna värdet för populationen med 95% sannolikhet ligger inom det intervall som ges av stickprovets värde +/- felmarginalen. Att använda 95% konfidensgrad motsvarar en signifikansnivå på 5%.

Vad är en felmarginal?

Felmarginalen är ett mått på osäkerheten i en skattning av en parameter. Exempelvis blir felmarginalen vid ett stickprov på 1000 individer, på 5% signifikansnivå, för följande utfall:
20/80: +/- **2,5%**
50/50: +/- **3,1%**

Är det statistiskt säkerställt?

Om en skillnad är större än felmarginalen är skillnaden statistiskt säkerställd. En statistiskt säkerställd skillnad mellan två olika värden innebär att det är en skillnad som troligen inte enbart kan förklaras av slumpen. Det som är säkerställt är således att det finns en skillnad, inte själva storleken.

KORT OM NOVUS

KOMMUNGRUPPSINDELNING

I rapporten redovisas signifikanta skillnader för tre huvudgrupper av kommuner; storstäder och storstadsnära kommuner, större städer och kommuner nära större stad samt mindre städer/tätorter och landsbygdskommuner. Novus använder SKR:s kommungruppsindelning från 2017.

A. STORSTÄDER OCH STORSTADSNÄRA KOMMUNER

- A1. Storstäder - kommuner med minst 200 000 invånare i den största tätorten.
- A2. Pendlingskommun nära storstad – kommuner med minst 40% utpendling till arbete i en storstad eller storstadsnära kommun.

B. STÖRRE STÄDER OCH KOMMUNER NÄRA STÖRRE STAD

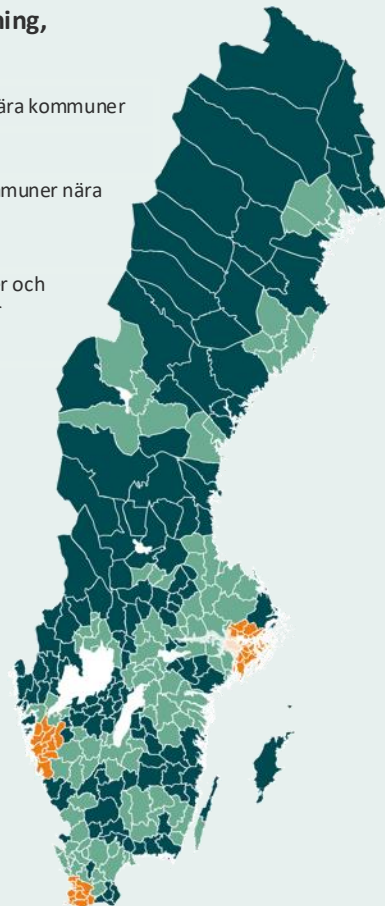
- B3. Större stad - kommuner med minst 50 000 invånare varav minst 40 000 invånare i den största tätorten.
- B4. Pendlingskommun nära större stad - kommuner med minst 40% utpendling till arbete i en större stad.
- B5. Lågpendlingskommun nära större stad – kommuner med mindre än 40% utpendling till arbete i en större stad.

C. MINDRE STÄDER/TÄTORTER OCH LANDSBYGDSKOMMUNER

- C6. Mindre stad/tätort - kommuner med minst 15 000 men mindre än 40 000 invånare i den största tätorten.
- C7. Pendlingskommun nära mindre stad/tätort - kommuner med minst 30% ut- eller inpendling till mindre ort.
- C8. Landsbygdskommun - kommuner med mindre än 15 000 invånare i den största tätorten, lågt pendlingsmönster (mindre än 30%).
- C9. Landsbygdskommun med besöksnäring - landsbygdskommun med minst två kriterier för besöksnäring, det vill säga antal gästnätter, omsättning inom detaljhandel/ hotell/ restaurang i förhållande till invånarantalet.

Kommungruppsindelning, huvudgrupper

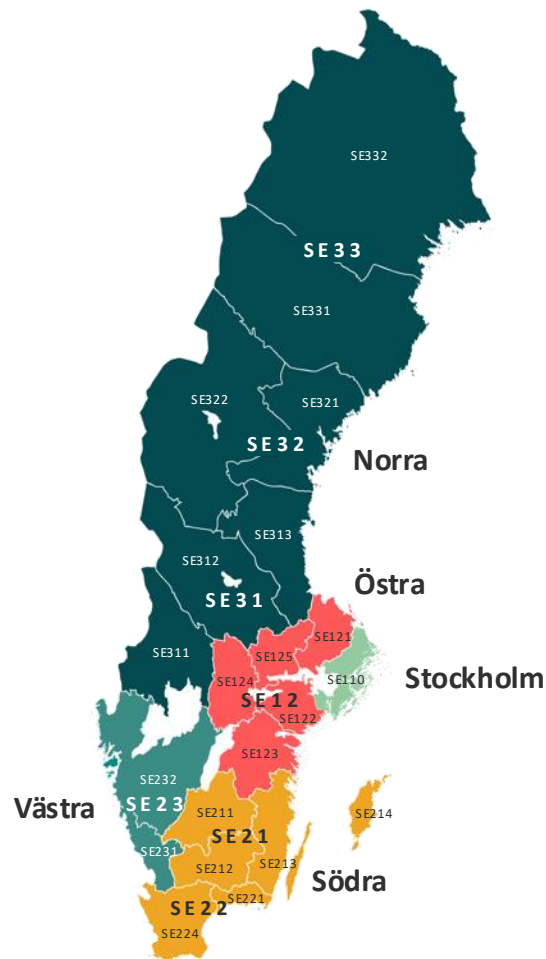
- Storstäder och stadsnära kommuner
- Större städer och kommuner nära större stad
- Mindre städer/tätorter och landsbygdskommuner

NOVUS SVERIGEPANEL : STANDARD FÖR REGIONER

Fr.o.m 1 januari 2023

5 regioner	Andel
Stockholm SE11 Stockholm	23,2%
Östra SE12 Östra Mellansverige	16,7%
Södra SE22 Sydsverige SE21 Småland med öarna	23,2%
Västra SE23 Västsverige	20,0%
Norra SE32 Mellersta Norrland SE33 Övre Norrland SE31 Norra Mellansverige	16,9%

KORT OM NOVUS SVERIGEPANEL

Novus Sverigepanel består av ungefär 50 000 paneldeltagare. Panelen är slumpmässigt rekryterad (man kan inte anmäla sig själv för att tjäna pengar eller för att man vill påverka opinionen) och är riksrepresentativ avseende ålder, kön och region i åldersspannet 18–84 år. Eventuella skevheter i panelstruktur avhjälpas genom att ett riksrepresentativt urval dras från panelen samt av att resultatet vikts.

Vi vårdar vår panel väl genom så kallad panelmanagement. Det innebär bland annat att vi ser till att man inte kan delta i för många undersökningar under en kort period, inte heller i flera liknande undersökningar. Vi har också ett system för belöningar till panelen.

Fråga gärna efter mer information kring vårt panelmanagement!

Undersökningsgenomförande

Ett urval ur panelen dras. Dessa får en inbjudan till undersökningen via e-post. Inbjudan innehåller information om hur lång tid undersökningen tar att besvara, sista svarsdatum samt en länk som man klickar på för att komma till frågeformuläret. Man kan besvara alla frågor på en gång alternativt göra paus och gå tillbaka till frågeformuläret vid ett senare tillfälle.

När datainsamlingen är klar påbörjas databearbetningen. Därefter produceras tabeller och en rapport sammanställs.

KORT OM KVALITET I WEBBPANELER

Novus Sverigepanel håller hög kvalitet. Vi genomför kontinuerligt kvalitetskontroller och valideringar av både panelen och de svar som paneldeltagarna ger.

I jämförande studier har vi konstaterat att panelmedlemmarna i Novus panel ägnar tillräckligt med tid på sig för att svara på frågor noggrant och att det också finns en logik i svaren (exempel: om man tycker om både glass och choklad, då tycker man också om chokladglass). I andra paneler, bl.a. de som är självrekryterade ser vi inte denna logik i samma utsträckning.

En öppen panel stimulerar även proffstyckare som är ute efter att påverka och/eller respondenter som främst prioriterar belöning. Undersökningsföretagen ska mäta, inte påverka.

Novus panelmedlemmar besvarar i genomsnitt 12 undersökningar per år, vilket är betydligt färre undersökningar än i många andra paneler. Novus använder även karantänsregler så en panelmedlem som lärt sig något i en tidigare undersökning inte sedan får en uppföljande undersökning i samma ämne.

Några viktiga checkpoints när man genomför webbundersökningar i paneler:

- Panelen ska vara slumpmässigt rekryterad för att kunna leverera resultat som är riksrepresentativa
- Undersökningsföretaget ska för varje enskild undersökning bjuda in ett slumpmässigt urval.
- Panelmedlemmarna ska inte få för många undersökningar eller liknande undersökningar.
- Panelen ska skötas med ett bra panelmanagement avseende panelsupport, belöningar, validering av svar osv.
- Tid för fältarbetet (genomförandet av intervjuer) ska alltid redovisas och helst innehålla både vardagar och helgdagar.